

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 29 dhjetor 2014
Nr. ref.: RK740/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI123/14

Parashtrues

Lalushe Boneshta

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së
Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML. nr. 123/2014 ,
të 19 qershorit 2014**

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga znj. Lalushe Boneshta (në tekstin e mëtejme: parashtruesja e kërkesës) me vendbanim në Gjakovë. Parashtruesja e kërkesës ka nënshtetësinë e Republikës së Kosovës dhe të Republikës së Serbisë.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, PML. nr. 123/2014, i 19 qershorit 2014, i cili i është dorëzuar parashtrueses së kërkesës në një datë të pacaktuar.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, PML. nr. 123/2014, të 19 qershorit 2014, me të cilin ishte aprovuar kërkesa e parashtrueses së kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë dhe ish-in ndryshuar aktvendimet e gjykatave të shkallëve më të ulëta, duke e zëvendësuar masën e arrestit shtëpiak me një masë më të butë, atë të paraqitjes në stacion policor, 2 (dy) herë në javë. Parashtruesja e kërkesës në veçanti pretendon se masa e shqiptuar me aktgjykimin e lartcekur i kishte kufizuar asaj lirinë e lëvizjes dhe se ajo ishte diskriminuar.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 25 korrik 2014, parashtruesja e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 8 gusht 2014, Kryetari i Gjykatës, me Vendimin GJR. KI123/14 caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetari, me Vendimin KSH. KI123/14, caktoi Kolegjin shqyrtues të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Enver Hasani.
7. Më 22 gusht 2014, Gjykata e informoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ajo që të dorëzojë aktvendimet e Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe të Gjykatës së Apelit në Kosovë. Të njëjtën ditë, Gjykata i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 12 shtator 2014, parashtruesja e kërkesës i dorëzoi dokumentet shtesë në Gjykatë.
9. Më 9 dhjetor 2014, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues, dhe i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë ta deklarojë kërkesën të papranueshme.

Përmbledhja e fakteve

10. Më 21 mars 2014, në bazë të kallëzimit penal (2014 YNM 007, të 21 marsit 2014) Prokuroria Themelore në Prishtinë nxori aktvendimin për fillimin e hetimeve kundër parashtrueses së kërkesës. Parashtruesja dyshohej për kryerje të veprës penale të kontrabandimit me migrantë, nga neni 170, paragrafi 1, lidhur me nenin 31 të Kodit Penal të Republikës së Kosovës.
11. Më 21 mars 2014, me kërkesë të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, gjyqtari i procedurës paraprake në Gjykatën Themelore në Prishtinë vendosi të shqiptojë masën e arrestit shtëpiak ndaj parashtrueses së kërkesës deri më 19 prill 2014.
12. Më 18 prill 2014, me kërkesë të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, Gjykata Themelore në Prishtinë nxori Aktvendimin PPR. KR nr. 107/2014, dhe ia vazhdoi parashtrueses së kërkesës masën e arrestit shtëpiak për 2 (dy) muaj.
13. Kundër aktvendimit të lartpërmendur të Gjykatës Themelore në Prishtinë (PPR. KR nr. 107/2014 të 18 prillit 2014), parashtruesja e kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit.
14. Më 12 maj 2014, Gjykata e Apelit me Aktvendimin, PN. 1. 892/14 refuzoi ankesën e parashtrueses së kërkesës si të pabazuar. Në aktvendimin e saj, Gjykata e Apelit vërtetoi aktvendimin e gjykatës së shkallës së parë për vazhdimin e masës së arrestit shtëpiak, për shkak të ekzistencës së rrezikut se parashtruesja e kërkesës mund të fshihet ose të ikë, si dhe për shkak të faktit se parashtruesja e kërkesës e kishte nënshtruar edhe të Republikës së Serbisë.
15. Kundër Aktvendimit të Gjykatës së Apelit, parashtruesja e kërkesës parashtrroi kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme.
16. Në kërkesën e saj për mbrojtjen e ligjshmërisë, parashtruesja e kërkesës pretendoi shkelje thelbësore të Kodit Penal dhe Kodit të Procedurës Penale, si dhe shkelje të nenit 5 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ). Ajo më tej argumentoi se bashkëshorti i saj, si i pandehuri i parë në këtë procedurë ishte liruar nga paraburgimi.
17. Më 18 qershor 2014, Prokurori i Shtetit në përgjigjen e tij (KMLP 111. nr. 30/14) ndaj kërkesës së parashtrueses për mbrojtje të ligjshmërisë, propozoi që kërkesa e saj të refuzohej si e pabazuar.
18. Më 19 qershor 2014, Gjykata Supreme me Aktgjykimin, PML. nr. 123/2014 aprovoi kërkesën e parashtrueses së kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë dhe zëvendësoi masën e arrestit shtëpiak me një masë më të butë, atë të paraqitjes në stacionin më të afërt të policisë dy (2) herë në javë.
19. Në aktgjykimin e saj, Gjykata Supreme konstatoi që:

“Njëkohësisht kjo Gjykatë vlerëson se nuk ka arsye ligjore për vazhdimin e masës së arrestit shtëpiak, sipas nenit 178 par. I nën par. 1.1 dhe 1.2 lidhur me nenin 187 par. I nënpar. 1.2 pika 1.2. I dhe 1.2.2 të KPPK-së. ngase nuk

ka rrethana të posaçme që arsyetojnë frikën e bazuar se me ndodhjen e saj në liri, ajo do të ndikonte në të dëmtuarin dhe të pandehurin e parë. Nuk është kontestuese fakti se e pandehura Lalushe Bonishta të dëmtuarin Isuf Bonishta e ka vëlla dhe duke pasur parasysht lidhjet familjare ata gjatë kësaj kohe kanë qenë në kontakt ndërsa nga dita e abrogimit të paraburgimit ndaj të pandehurit të parë ajo është në kontakt të vazhdueshëm me të meqë janë bashkëshortë, kështu që ata gjatë kësaj kohe kanë mundur të ndikojnë të njeri tjetri si bashkëpandehur, si dhe në të dëmtuarin”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Siç u theksua më lart, parashtruesja e kërkesës pretendon se masa e shqiptuar me vendimin e kontestuar kufizon lirinë e saj të lëvizjes. Në këtë drejtim, ajo pretendon: *“Unë kam shtëpi edhe në Suboticë, Rep. e Serbisë. Më është pamundësuar që të shkoj në vendbanimin tim. Atje familja ka edhe dyqan, kështu që me shqiptimin e kësaj mase më është pamundësuar që të shkoj në dyqanin tim. Nga gjendja në shkresa vërtetohet se burrit tim, si bashkëkryes nuk i është shqiptuar ndonjë masë kufizuese. Unë jam sjellë në pozitë diskriminuese. Unë në bashkëshortësi me burrin tim kam 7 fëmijë. Tash fëmijët nuk kanë mundësi që të shkojnë në shtëpinë e tyre në Suboticë, se nuk ka se kush me i këqyrë, nuk ka kush të kujdeset”.*
21. Parashtruesja e kërkesës më tej pretendon se me aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, PML. nr. 123/2014, të 12 majit 2014, ish-in shkelur të drejtat e parashtrueses së kërkesës, të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], paragrafi 2, nenin 24 [Barazia para Ligjit], nenin 29 [E Drejta e Lirisë dhe Sigurisë], nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike], dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës.
22. Ajo përfundon duke kërkuar nga Gjykata që ta anulojë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme (PML. nr. 123/2014, të 19 qershorit 2014).

Pranueshmëria e kërkesës

23. Në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë kërkesën e parashtrueses, Gjykata duhet së pari të shqyrtojë nëse parashtruesja e kërkesës i ka përmbushur kriteret për pranueshmëri të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të specifikuar më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
24. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

(2) *“Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*

[...]

(b) aktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese, ose

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

25. Siç është cekur më lart, parashtruesja e kërkesës pretendon se Aktgjykimi i Gjykatës Supreme PML. nr. 123/2014, i 19 qershorit 2014, i kishte shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë, në veçanti, ajo argumenton se me masën e shqiptuar i ishte kufizuar liria e saj e lëvizjes, dhe se ajo ishte diskriminuar.
26. Megjithatë, parashtruesja e kërkesës nuk shpjegon dhe dëshmon se si të drejtat dhe liritë e saj të garantuara me Kushtetutë ishin kufizuar, në veçanti liria e saj e lëvizjes.
27. Gjykata vëren se procedura hetimore është duke vazhduar dhe aktakuza ende nuk është nxjerrë. Procedura e përfunduar në gjykatat e rregullta i referohet masës kufizuese të shqiptuar ndaj parashtrueses së kërkesës gjatë fazës së hetimeve.
28. Gjykata Kushtetuese nuk mund ta zëvendësojë rolin e gjykatave të rregullta. Është detyrë e gjykatave të rregullta të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih, rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih, gjithashtu, rastin KI70/11 të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
29. Gjykata vëren më tej se me vendimin e kontestuar ishte miratuar kërkesa e saj për mbrojtjen e ligjshmërisë dhe ishte zëvendësuar masa e arrestit shtëpiak me një masë më të butë. Kështu, fakti që parashtruesja nuk është e kënaqur me rezultatin e procedurës në rastin e saj nuk ngre një pretendim të argumentuar të shkeljes së të drejtave dhe lirive të saj të mbrojtura me Kushtetutë.
30. Përveç kësaj, siç u cek më lart, Gjykata vëren se arsyetimi i dhënë në Aktgjykimin e Gjykatës Supreme është i qartë dhe pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata gjeti se procedurat në Gjykatën Themelore në Prishtinë dhe në Gjykatën e Apelit nuk kanë qenë të padrejta apo arbitrare (Shih, rastin *Shub kundër Lituaniës*, nr. 17064/06, ECHR, Vendimi i 30 qershorit 2009).
31. Për arsyet e mësipërme, Gjykata konsideron se faktet e paraqitura nga parashtruesja e kërkesës në asnjë mënyrë nuk arsyetojnë shkeljen e pretenduar të të drejtave dhe lirive kushtetuese, në të cilat thirret parashtruesja e kërkesës dhe se parashtruesja nuk e ka dëshmuar në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e saj.
32. Prandaj, Gjykata përfundon se kërkesa është qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me rregullat 36 (2), b) dhe d) dhe 56 (b) të Rregullores së punës, më 9 dhjetor 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. TË SHPALLË se ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani